

Odborná jazyková příprava v Cursu Innovati

Barbora Budíková, Hana Katrňáková

Tento článek si klade za cíl seznámit širší odbornou veřejnost se záměry, cíli a realizací jazykové přípravy studentů Právnické fakulty MU v kurzu „Uprchlícké právo v kombinaci s cizím jazykem“.

Výchozím materiálem pro vývoj jazykových cvičení byl autentický materiál, používaný právníky i dalšími pracovníky, specializujícími se na problematiku uprchlického práva – „Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status“, Geneva, 1992. Důvodem k tomuto kroku byl ohled na budoucí praxi.

Jazykový tým, který vyvíjel materiály (PhDr. Šopovová, PhDr. Katrňáková, MA a Mgr. Budíková), se v jazykové přípravě zaměřil na tři oblasti: **1. porozumění psanému odbornému právníkému textu; 2. akademické dovednosti; 3. rozvoj aktivních jazykových dovedností včetně osvojení terminologie specifické pro danou problematiku.** Do této poslední oblasti patří **lingvistický rozbor** specifických avšak obecně platných rysů právníké angličtiny (koheze a koherence textu, kolokace ap.).

V souvislosti se zmínkou o terminologii je třeba říci, že dosud neexistuje žádný odborný slovník, jež by zachycoval specifickou terminologii uprchlického práva, a proto bylo třeba vyvinout oboustranný slovník (A-Č, Č-A), založený na excerptu odborné právníké literatury zabývající se uprchlickým právem. Velkým přínosem slovníku je fakt, že zachycuje terminologii ve slovních spojeních, v kolokacích, ne tedy izolovaně.

Všechna vyvinutá cvičení včetně A-Č slovníku jsou zahrnuta ve skriptech Refugee Law Course (90 stran, z toho 54 stran jazykových materiálů).

V následující části článku jsou stručně shrnuty typy vyvinutých cvičení.

- a) **porozumění psanému odbornému právníkému textu** (vyhledání klíčových

informací a klíčových slov v textu, doplnění neúplné informace, vysvětlení pojmů ap.)

- b) **rozvoj akademických dovedností** (zejména definování – naming definitions, formal definitions, parafráze a sumarizace textu)
- c) **rozvoj aktivních jazykových dovedností** včetně osvojení **terminologie** a uvědomění si obecných rysů autentických právních dokumentů

Důraz byl v jazykové části kladen především na třetí, výše zmíněnou oblast, neboť cílem jazykových seminářů bylo připravit studenty na porozumění přednáškám v angličtině a naučit je vyjádřit vlastní stanovisko v odborných seminářích vedených v angličtině. Proto jsme vybraly příklady cvičení ilustrující třetí oblast, tj. rozvoj aktivních jazykových dovedností a terminologie:

Task 38:

Look at the following list and try to guess the meaning of the adverbs. After you have finished, check your answers with the key or consult your dictionary.

here	there	Meaning
hereby	thereby	
herein	therein	
hereinafter	thereinafter	
hereof	thereof	
hereto	thereto	
herewith	therewith	

Language focus – word study

Task 85:**Prepositions**

The same words sometimes take different prepositions in order to convey different meanings. Check your language awareness at filling in the correct prepositions:

fall ___ groups

fall ___ section A (1) of this Article

fall ___ the terms of

apply ___ repatriation

apply ___ a Consulate for a national passport

apply ___ cases

Translate the phrases.

Language focus – word study

Task 93:

Provide an opposite (antonym) of the phrase *mitigating circumstances*. If you are not sure of the meaning of this phrase consult your dictionary first and then check its use in the para 157 where you can also find the sought-for phrase.

Language focus – word study

Task 94:

Two new Latin terms *bona fide* and *ipso facto* appear in this chapter. Do you know what they mean?

Examples of their usage:

– Article 1 D of the 1951 Convention: ...these persons shall *ipso facto* be entitled to the benefits of this Convention.

– ...in order to establish whether the applicant is not in reality a fugitive from justice or whether his criminal character does not outweigh his character as a *bona fide* refugee. (para 156)

Language focus – word study

Task 95:

You can find a number of phrasal verbs in the document.

INPUT

Dictionary entry:

A **phrasal verb** is a phrase which consists of a verb in combination with a preposition or adverb or both, the meaning of which is different from the meaning of the parts.

What is the reason for this phenomenon?

Can you translate the following phrasal verbs into Czech?

bring about

call for

draw up

set out

spell out

You will probably find it rather difficult because these expressions are rather vague and it is not easy to define them with any precision. Now look them up in the sentences and guess their meaning from the context.

bring about (para 114)

call for (para 116)

draw up (para 147, 150)

set out (para 163)

spell out (para 111)

Vocabulary: see pg 39 (Chapter III + Chapter IV)

Language focus – Grammar + word study

Task 99:

What does the phrase **political cum military organizations** (para 175) mean? Try to provide explanation and translation.

Language focus – word formation

Task 120:

How would you translate the Czech adjective *logický*?

Of course, it is possible to use the English word *logical* (such as logical argument, logical conclusion, etc.). But have you noticed the word that appeared in the Handbook in the following constructions?

logické vysvětlení

logické vyjádření

Language focus – translation

Task 122:

Prefixes play a very important role in the meaning of words. In the given text, there are two expressions with the prefix **mis-**: *misinterpretation* and *misleading*. Translate them and give some more examples of words with the **mis-**.

Language focus – word formation

Task 125:

In order to sound natural in a foreign language, it is necessary to learn which combination of words sound “right” – which words collocate.

For example: the word *environment* is often found in combination with adjectives such as *home/working*. If you want to express the meaning *cizí prostředí*, you have a choice of words *strange*, *foreign*, *hostile*, *alien* etc. Which fits the phrase best? (Notice, the question is not which one is “correct” but which sounds most natural!)

Try to insert the "best fitting" words into the gaps.

___ <i>environment</i>	<i>cizí prostředí</i>
___ <i>necessities</i>	<i>nejnutnější osobní potřeby</i>
<i>base on</i> ___ <i>experience</i>	zakládat se na <i>skutečných</i> prožitcích
<i>be</i> ___ <i>informed</i>	být <i>přířičně</i> informován
___ <i>official</i>	<i>přířlušný</i> představitel
<i>make a</i> ___ <i>effort</i>	vyvinout <i>opravdové</i> úsilí
___ <i>rules</i>	<i>pevná</i> pravidla
___ <i>circumstances</i>	<i>průvodní</i> okolnosti

Language focus – collocations

Příklad terminologického slovníčku:

voluntariness	dobrovolnost
voluntary re-acquisition of nationality	dobrovolné znovunabytí státní přířlušnosti
voluntary re-availment of national protection	dobrovolné znovužívání národní ochrany
war crime	válečný zločin
with a view to permanently residing	s vyhlídkou stálého pobývání
with full knowledge	s plným vědomím
with regard to refugees	se zřetelem na uprchlíky
withdrawal of refugee status	odejmutí právního postavení uprchlíka

Díky zkušenostem získaným při pilotování kurzu „Uprchlické právo v kombinaci s cizím jazykem“ a vyhodnocení kurzu na základě dotazníků studentů jsme došly k závěru, že v přířtím školním roce zaměříme jazykovou přípravu ještě více na třetí, zde detailněji zmíněnou, oblast, tj **rozvoj aktivních jazykových dovedností** včetně osvojení si odborné **terminologie** a rozboru obecných rysů autentických právnických dokumentů. Ukázalo se totiž, že studenti nemají větší problémy s akademickými dovednostmi a také že mají poměrně velmi dobrou schopnost porozumění textu. Z ohlasu studentů vyplývá, že považují tento typ kurzu za velmi přínosný, a proto bychom se v budoucnosti chtěly věnovat další obdobné spolupráci s odbornými katedrami na Právníké fakultě MU při vývoji kurzů podobného zaměření.

SUMMARY

The article mediates our experience concerning the pilot version of the "Integrated English Language Course in Refugee Law" which was run in the winter term 1998/99 by the Department of Foreign Languages and the Department of International and European Law under the auspices of Jan Hus Educational Foundation. The main focus of the article is placed on the preparatory language part of the course, particularly on the three main types of tasks covered. Some examples of the tasks in the textbook designed for the course are also provided.